



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



EU FUNDED CBHE PROJECTS in MONGOLIA 2021

Training teachers for Inclusion in Mongolia

Current situation & further trends of Inclusive education
in Mongolia

2021-06-10

D.Odgerel (Ph.D)

Content/ Агуулга

- What is Inclusive Education? Conceptual framework of IE
 - Policy
 - Research/ Outcomes
 - Further perspectives
-
- Тэгш хамруулах боловсрол гэж юу вэ? ТХБ-ын үзэл баримтлал
 - Бодлого
 - Судалгаа/үр дүн
 - Цаашдын үйл ажиллагаа

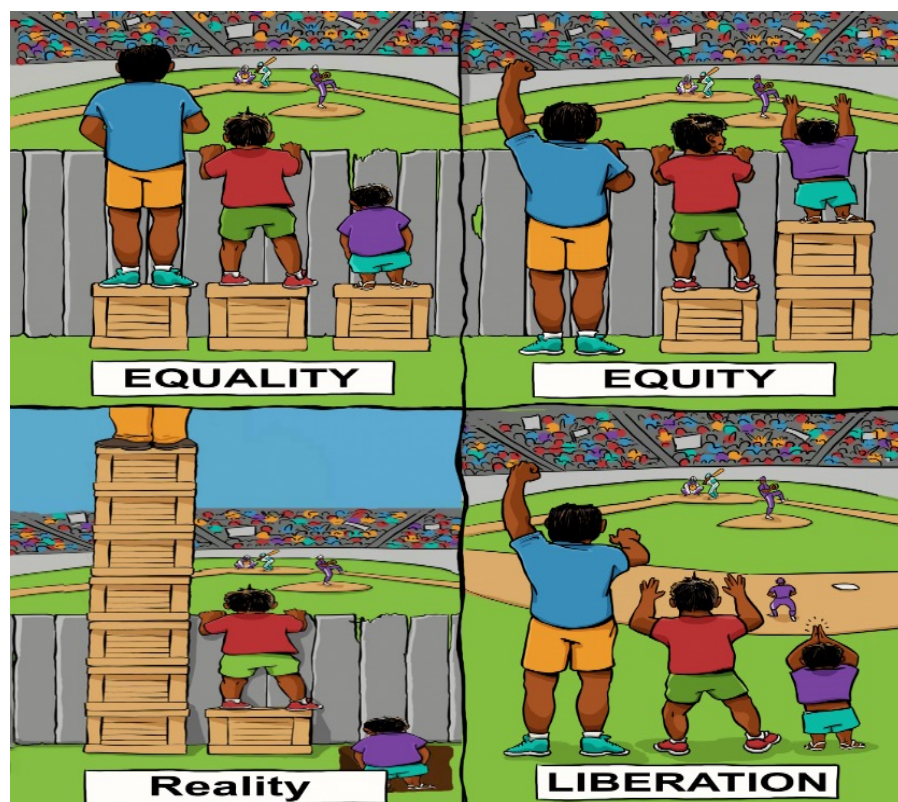
Ideas of Inclusive Education

- Improving the quality and efficiency of education for all
- Improving the scope and methods of educational services
- Improving the learning environment and ensuring equity
- Focuses on changing educational attitudes, learning environments, teacher's training methods and intervention to suit the needs of each child

Тэгш хамруулах боловсролын үзэл санаа

- Боловсролын чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлэх
- Боловсролын үйлчилгээний хүрээ, арга замыг сайжруулах
- Сурах орчинг сайжруулах, эрх тэгш байдлыг хангах
- Хүүхэд нэг бүрийн хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсролын үзэл хандлага, сургалтын орчин, багшийн сургалтын арга зүй, харилцааг өөрчлөхөд чиглэгддэг

Тэгш хамруулах боловсрол нь хүүхэд нэг бүрийн хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсролын талаар баримтлах бодлого, үзэл хандлага, сургалтын орчин, багшийн сургалтын арга зүй, харилцааг өөрчлөхөд чиглэгддэг үйл явц



REALITY/ Бодит байдал
EQUALITY/Тэгш байдал
EQUITY/ Тэгш боломж
LIBERATION or INCLUSIVE
EDUCATION/ Эрх чөлөөт
байдал

What is Inclusive Education?

- Inclusive education means that ALL students attend and are welcomed by their neighborhood schools in age-appropriate, regular classes and are supported to learn, contribute and participate in all aspects of the life of the school.
- Inclusive education is about how we develop and design our SCHOOLS, CLASSROOMS, CURRICULUM, TEACHING METHODOLOGY...
- Тэгш хамруулах боловсрол гэдэг нь БҮХ СУРАГЧДЫГ хамран сургах тойргийн ЕБС-д, тухайн хүүхдийн насны ангилалд тохирсон ангид хүлээн авч хамруулан сургах бөгөөд сургуулийн бүхий л амьдралд хувь нэмэр оруулах, оролцоход нь дэмжлэг үзүүлэхийг хэлнэ. Тэгш хамруулах боловсрол гэдэг нь бид СУРГУУЛЬ, АНГИ танхимаа, ХӨТӨЛБӨР, ЗААХ АРГА ЗҮЙ... хэрхэн яаж боловсронгуй болгож хөгжүүлэх тухай юм.

Policy/ Government resolutions /ЗГ-ЫН ТОГТООЛ/

- Government resolution Government resolution (2017 year) Number 46,
“On some measures to implement the Law on Human Rights of PWD”:
To determine the number of CWDs in the enrollment district and create Inclusive education environment
- Some measures on improving educational services for Kazakh children
- The state policy on education (2014-2025)
- The national program on supporting citizens with disability rights, participation and development (2018-2022)

Засгийн газрын 2017 оны 46 дугаар тогтоол “ХБХЭХ хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай”

“Хамран сургах тойрогт байгаа ХБХ тоог нарийвчлан гаргаж, тэгш хамруулах сургах орчныг бүрдүүлэн ажиллах”

Төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлого (2014-2025)

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний эрх, оролцоо, хөгжлийг дэмжих үндэсний хөтөлбөр (2018-2022)

Education policy

- Incheon Declaration: Education 2030: Towards inclusive and quality education and lifelong learning for all
- “The Constitution of Mongolia: “Each citizen has right to Education”
- The Law on Education (2006) Article 13.3 of the Law on primary and secondary education: “All secondary schools should provide conditions for educating children with Disabilities” Article 13.12 of the Law on primary and secondary education : ”Teachers and social workers working at secondary schools should have knowledge and teaching methods that are suitable for children with disabilities”.
- Article 9.9 of the law on Pre-school Education “In a regular kindergarten, children with a mild type of disability up to 2 children can be in one group”
- Law on the Rights of Persons with Disabilities (2016) The content and methodology of working with PWDs should be included in the curricula of teacher training universities and colleges
- Инчоны тунхаглал: 2030 он хүртэл “Хүн бүрийн эрх тэгш байдлыг хангасан, насан туршид суралцах боломж олгосоны үндсэн дээр хүртээмжтэй, чанартай боловсролыг эзэмшүүлэх”
- Монгол улсын Үндсэн Хууль: “Иргэн бүр сурч боловсрох эрхтэй”
- Боловсролын тухай хууль (2006)
- БДБ тухай хуулийн 13,3 заалт: “ЕБС-ийн бусад сургууль нь ХБ хүүхдэд боловсрол эзэмшүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх үүрэгтэй”
- БДБ тухай хуулийн 13,12 заалт: ”ХБ хүүхэдтэй ажиллаж байгаа багш, нийгмийн ажилтан нь ХБ суралцагчийн онцлогт тохирсон заах арга эзэмшсэн байна
- СӨБ хуулийн 9,9 заалт : “Цэцэрлэгийн ердийн бүлэгт хөнгөн хэлбэрийн ХБ 2 хүртэл хүүхэд нэг бүлэгт байж болно”
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль (2016)Багш бэлтгэдэг их дээд сургууль, коллежийн төлөвлөгөө хөтөлбөрт ХБС-тай ажиллах агуулга, арга зүйг тусгана

Order and statement of the MESCS/ БШУЯ-ны тушаал

- MESCS order and statement A/155: “Regulation approval of Model for Individual Education Plan and procedures of it’s development“
- MESCS order and statement A/292: “Regulation approval on Inclusive education of children with disabilities at regular schools”
- MESCS order and statement A/425: “Regulation approval on procedures for student's assessment and quality of achievement of student in General Education”

БСШУС-ын сайдын 2018 оны А/155 дугаар тушаал “Ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөөний үлгэрчилсэн загвар, боловсруулах аргачлал батлах тухай”

БСШУС-ын сайдын 2019 оны А/292 тушаал “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг ЕБС-д тэгш хамран сургах журам”

БСШУС-ын сайдын 2018 оны А/425 тушаал “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”

Research /Судалгаа

1. Supporting Inclusive education (ADB, IRIM)
2. Needs Assessment Survey “Supporting every child for Inclusive Education Principle in Mongolia ” SC, Japan, 2018
3. “Supporting Children with Special Needs” Survey (MNUE, Nagoya University Joint Project, 2017)
4. Comparative study of child development assessment systems (MNUE, Nagoya University 2018)

“Тэгш хамруулах боловсролыг дэмжих нь” (АХБ, ХБСХ,2019)

“Монгол улсын хүүхэд бүрийг боловсролд тэгш хамруулах зарчмыг дэмжих нь” хэрэгцээ тодорхойлох судалгаа (Японы ХИС, МХБСХ, 2018)

Тусгай хэрэгцээтэй хүүхдийг дэмжих” судалгаа (МУБИС, Нагоя Их сургуулийн хамтарсан төсөл, 2017)

“Хүүхдийн хөгжлийн үнэлгээний тогтолцооны харьцуулсан судалгаа ”
(Нагоя Их сургууль, МУБИС-ийн судалгаа 2018)

Supporting Inclusive education (ADB, IRIM)

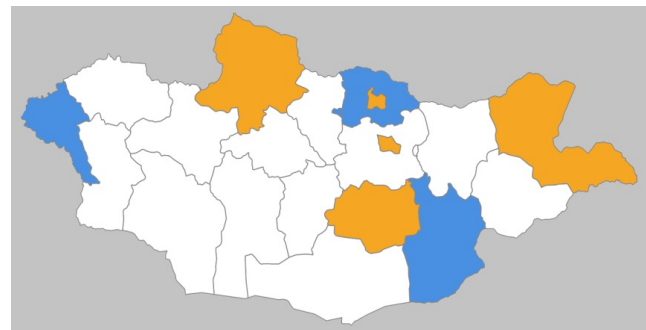
“Тэгш хамруулах боловсролыг дэмжих нь” (АХБ, ХБСХ, 2019)

Objective: To identify difficulties and needs in creating conditions for inclusive education for children with disabilities

Зорилго: Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг тэгш хамруулан сургах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох

Зорилтот бус:

1. Дорнод аймгийн Халх гол, Чулуунхороот сум
2. Орхон аймгийн Баян-Өндөр сум
3. Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг сум
4. Баян-Өлгий аймгийн Өлгий, Цэнгэл сум
5. Дорноговь аймгийн Сайншанд сум



Судалгаанд хамрагдсан өрх, хүүхдүүд Surveyed Households and children's number

	Бүгд	Байршил				
		Дорнод	Дархан-Уул	Дундговь	Хөвсгөл	УБ-СХД
Өрх/Families						
Хамрагдвал зохих	7,563	2,141	2,272	965	179	2,006
Бүрэн хамрагдсан	5,296	1,518	1,437	615	162	1,564
Хамрагдалтын түвшин, хувиар	70.0	70.9	63.2	63.7	90.5	78.0
Хүүхдийн тоо/children						
Хамрагдсан нийт хүүхэд	9,555	2,521	2,713	1,065	291	2,965
2-5 насны хүүхэд	3,136	794	855	359	109	1,019
6-17 насны хүүхэд	6,419	1,727	1,858	706	182	1,946

<http://irim.mn/other-reports>

“Тэгш хамруулах боловсролыг дэмжих нь”
(ADB, IRIM судалгааны хүрээлэн, 2019)

Outcomes

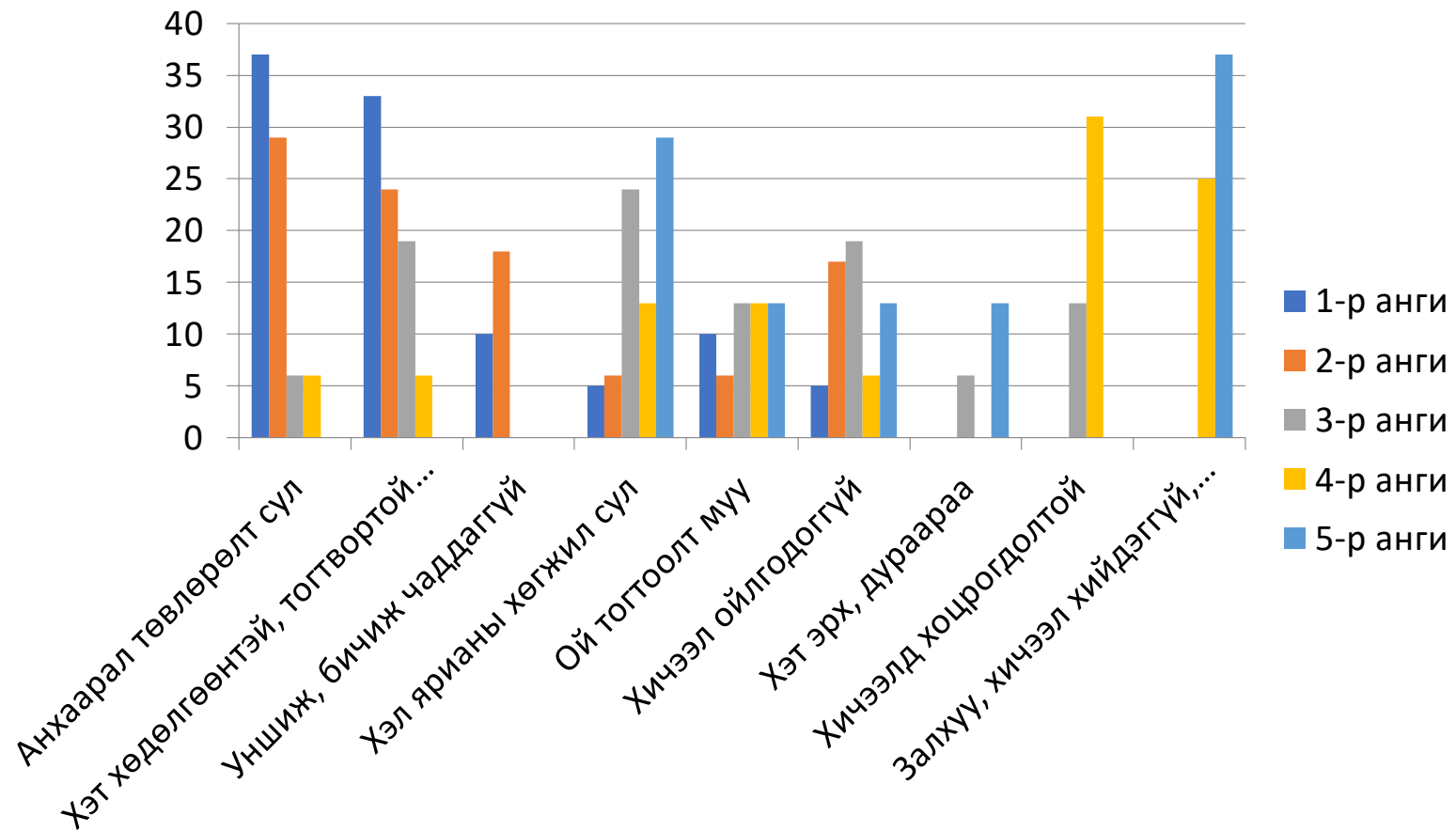
- Legal documents on inclusive education have been developed step by step, there is a difference of understanding among professionals, teachers and parents about their content and concept.
 - The Enrollment Policy Index has a high rate of school enrollment and access, however low levels of flexibility and adjustment in education activities
 - Inter-agency cooperation and support between the parties are insufficient
 - Тэгш хамруулах боловсролын талаар эрх зүйн бичиг баримтууд шат шатандаа боловсруулагдсан ч эдгээрийн агуулга концепцийн талаар мэргэжлийн хүмүүс, багш нар, эцэг эхчүүдийн дунд ойлголт өөр өөр байна
 - Тэгш хамруулан сургах бодлогын индексийн хүрээнд сургуулийн хамрагдалт, хүртээмжийн үзүүлэлт өндөр хувьтай байна, харин сургалтын уян хатан байдал, тохируулга зохицуулалт хийх тухайд үзүүлэлт нь доогуур байна
 - Байгууллага хоорондын хамтын ажиллагаа, талуудын хоорон дахь дэмжлэг туслалцаа хангалттай бус байна
- Линк: <http://irim.mn/other-reports>

“Supporting Children with Special Needs” Survey (MNUE, Nagoya University Joint Project, 2017)

Тусгай хэрэгцээтэй хүүхдийг дэмжих” судалгаа (МУБИС, Нагоя Их сургуулийн хамтарсан төсөл, 2017)

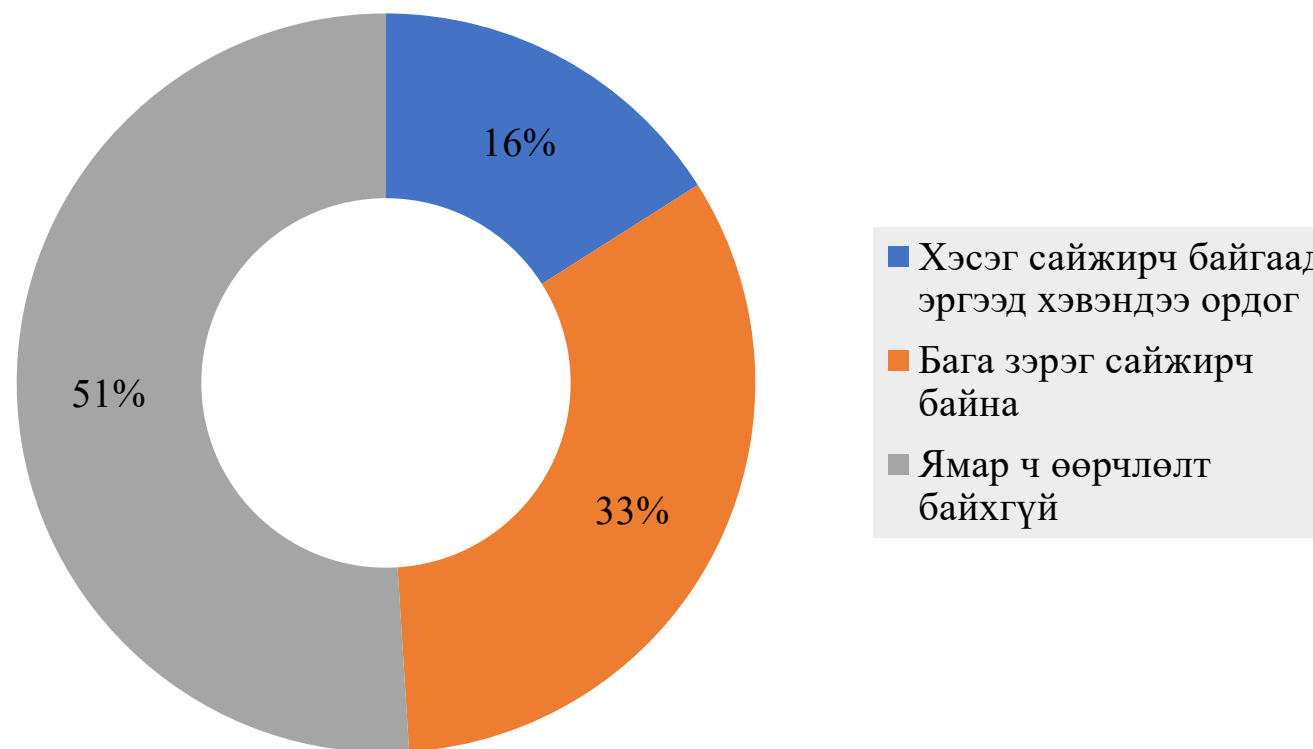
УБ хотын сургууль	Багш нарын тоо (код)	Аймгийн сургууль	Багш нарын тоо (код)
53-р сургууль	25 (61-85)	Дорнод	28 (86-113)
79-р сургууль	30 (331-360)	Өвөрхангай	30 (301-330)
72-р сургууль	20 (141-160)	Өмнөговь	33 (1-33)
6-р сургууль	15 (166-180)	Төв	30 (241-270)
Лицей сургууль	5 (61-85)	Сэлэнгэ	30 (181-210)
78-р сургууль	28 (391-418)		
20-р сургууль	29 (361-389)		211
23-р сургууль	16 (221-227)		
115-р сургууль	24 (271-294)		
113-р сургууль	20 (34-53)		
63, 70-р тусгай сургууль	20 (121-140)		НИЙТ 383 багш
	172		

How is the student in need of special support and attention?
 Тухайн сурагч тусгай халамж, анхаарал хэрэгтэй гэдэг нь ямар
 байдлаар илэрч байна вэ?



How has the child changed since taking any action?

Ямар нэгэн арга хэмжээ авахад тухайн хүүхдэд ямар өөрчлөлт гарсан бэ?



“Supporting Children with Special Needs” Survey (MNUE, Nagoya University Joint Project, 2017)

Тусгай хэрэгцээтэй хүүхдийг дэмжих” судалгаа

(МУБИС, Нагоя Их сургуулийн хамтарсан төсөл, 2017)

- **The results of the study show that there are children with special educational needs (ASD,LD, ADHD) need support, further nation-wide distribution study is needed**
- There is an urgent need to raise teachers and parents understanding about the special needs children and how to provide support to them

ЕБС-д боловсролын тусгай хэрэгцээ шаардлагатай хүүхдүүдийн шинж тэмдэг бүхий дэмжлэг шаардлагатай хүүхдүүд байна (АХЭ, АДХХЭ, СБ) гэдгийг судалгааны үр дүнгээс харж болохоор байна. Цаашид ТХХ-ийн тархалтын судалгаа хийх

Тусгай хэрэгцээт боловсрол шаардагдах хүүхдийн онцлогийг таньж мэдэх, тэдэнтэй ажиллах арга барил, үзүүлэх тусламж дэмжлэгийн талаар эцэг эхчүүд болон багш нарын мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх асуудал тулгамдаж байна

“Supporting every child for Inclusive Education principle in Mongolia ” Needs Assessment Survey , SC, Japan, 2018

“Монгол улсын хүүхэд бүрийг боловсролд тэгш хамруулах зарчмыг дэмжих нь” хэрэгцээ тодорхойлох судалгаа (Японы ХИС, МХБСХ, 2018)

- The concept of Inclusive education is reflected in policy documents, however there are many unresolved issues that are unclear
- Teachers and school manager have an ambiguous position towards inclusive education of CWD at regular schools
- ТХБ-ын тухай ойлголтыг бодлогын баримт бичгүүдэд тусгасан боловч тодорхойлолт, үйл явц, үнэлгээний хувьд тодорхойгүй, шийдвэрлэгдээгүй олон асуудал байна.resolved in terms definition, process, evaluation
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийг ЕБС-д тэгш хамруулах талаар нийт багш, менежерүүд хоёрдмол байр суурьтай байна.

“Supporting every child for Inclusive Education principle in Mongolia ” Needs Assessment Survey , SC, Japan, 2018

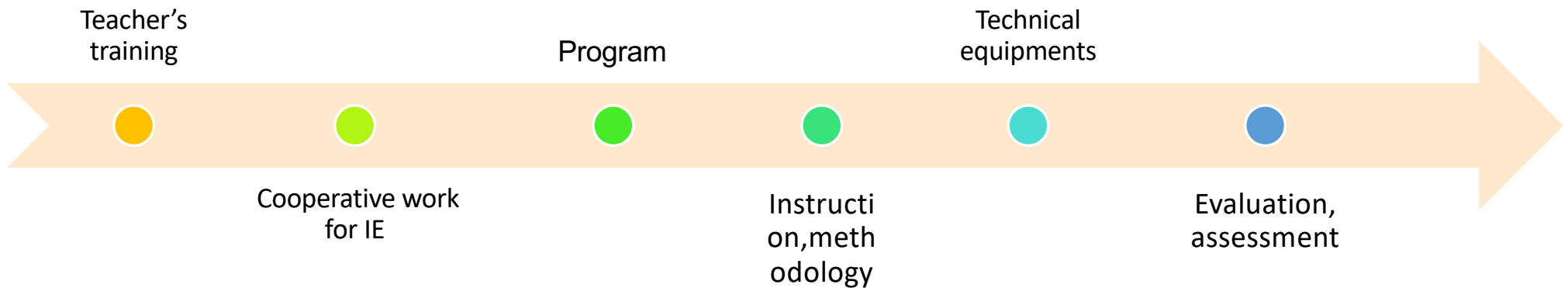
“Монгол улсын хүүхэд бүрийг боловсролд тэгш хамруулах зарчмыг дэмжих нь” хэрэгцээ тодорхойлох судалгаа (Японы ХИС, МХБСХ, 2018)

- **Teacher's attitude is affected by the lack understanding of infrastructure, classroom design, teaching materials, etc.**
- **Teachers believe that the special training needs to work with CWD need training that is appropriate for the types of disability and the specifics of the children**
- Багшийн хандлагад сургуулийн орчны дэд бүтэц, анги танхимын тохижилт, сургалтын хэрэглэгдэхүүн гэх мэт зүйлс нөлөөлж байна.
- Багш нар хөгжлийн бэрхшээлийн төрөл, хүүхдийн онцлогт тохирсон тусгайлсан сургалт шаардлагатай байна гэж үзжээ

Challenges for Inclusive education implementation ТХБ-ыг хэрэгжүүлэхэд тулгамдаж буй асуудлууд

Every child should receive an education in their area, but this is not the case in practice.

Хүүхэд бүр өөрийн харъяалагдаж буй нутаг дэвсгэртээ боловсрол эзэмших ёстой боловч бодит амьдрал дээр хэрэгжихгүй байна.



Further provision towards Inclusive education

- Policy documents should be updated and clarified in terms of Inclusive Education principles and values. Draft a new law on special needs and inclusive education and amend other legal provisions
- To update training programs: Pre and in - service teachers training. For each program there is a need to develop or translate and practice methodology textbooks and guidebooks on IE
- Тусгай хэрэгцээт болон тэгш хамруулах боловсролын тухай хууль шинээр боловсруулах, бусад хуулийн зүйл заалтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах
- Сургалтын хөтөлбөрийг шинэчлэх: Багш бэлтгэх хөтөлбөрийн шинэчлэл, мэргэжил дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах, арга зүйн сурах бичиг, гарын авлага боловсруулах, орчуулах, түгээн дэлгэрүүлэх

Further provision towards Inclusive education

- Assess child development in accordance with international standard methodologies /Child development Support Center/
- Conduct a survey on the prevalence of children with special educational needs
- Create a legal environment for special needs teachers to work at regular schools

- ОУ-ын стандарт аргачлалын дагуу хүүхдийн хөгжлийн үнэлгээг хийх /МУБИС-ХХДТ/
- Тусгай боловсрол шаардлагатай хүүхдийн тархалтын судалгааг хийх
- Ерөнхий боловсролын бүх сургуульд тусгай хэрэгцээт боловсролын багш ажиллах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх

Purpose of the project / ТӨСЛИЙН ЗОРИЛГО

- Update and implement the curriculum of teacher training universities by enriching it with the concept, theory and practical content of “Inclusive Education”
- Prepare online training content and video lessons, upload lessons and conduct trainings
- Establish counseling and services for students with special educational needs
- Багш бэлтгэдэг их дээд сургуулийн сургалтын хөтөлбөрийг “Тэгш хамруулах боловсрол”-ын үзэл баримтлал, онол, практикийн агуулгаар баяжуулан шинэчлэх, хэрэгжүүлэх
- Онлайн сургалтын контент, видео хичээл бэлтгэж хичээлүүдийг нэтэд байршуулах, сургалт явуулах
- Боловсролын тусгай хэрэгцээтэй сурагчдад зөвлөгөө өгөх төв байгуулах, үйлчилгээ үзүүлэх

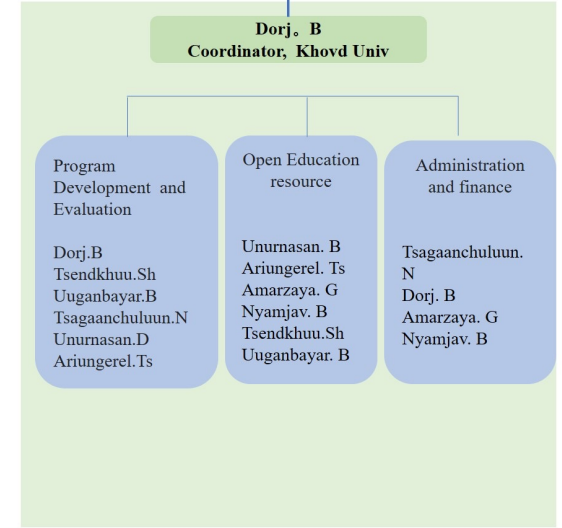
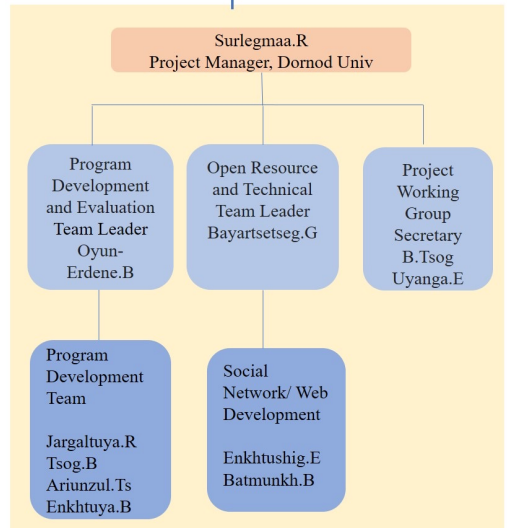
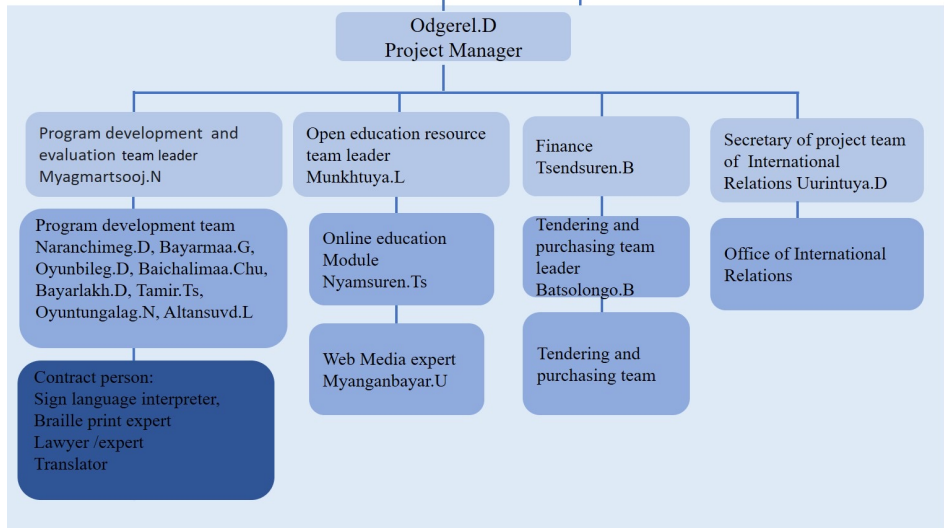
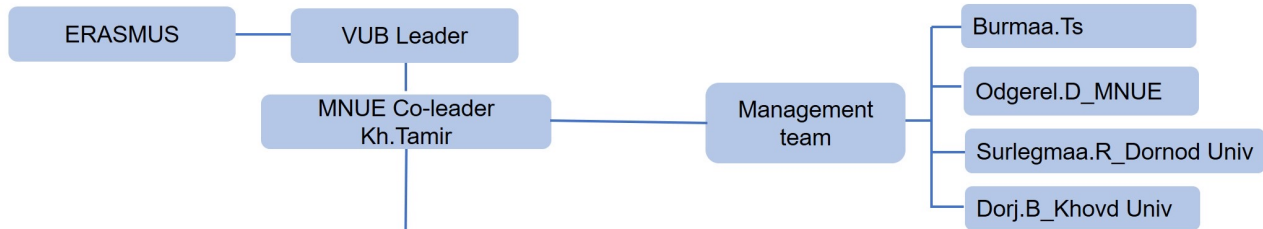
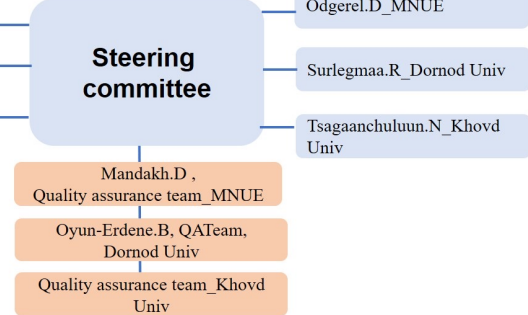
<https://www.edulaweu.eu>



Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union



VUB
University of Bialystok
ELAVZW



MNUE curriculums / МУБИС-ийн хөтөлбөрүүд

1. Education management/Боловсролын удирдлага
2. Education studies/ Боловсрол судлал
3. Life-long education/Насан туршийн боловсрол
4. Preschool education/Сургуулийн өмнөх боловсрол
5. Primary education/Бага боловсрол
6. Physical education/Биеийн тамирын боловсрол
7. Special needs education/ Тусгай хэрэгцээт боловсрол
8. Child development support center's program/ “ХХДТ” мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын хөтөлбөр

SEN counselling center operating and providing advice and support

Dornod University

1. -2 ECTS mandatory modules in Master in “Educational studies” program
2. - 2 ECTS mandatory modules in Master in “Educational management” program
3. - 2 ECTS mandatory modules in Master in “Public administration” program
4. - 4 ECTS mandatory modules in Master in “Preschool Education didactics” program
5. - 4 ECTS mandatory modules in Master in “Primary Education Didactics” program
6. - 4 ECTS mandatory modules in Intensive in-service training
7. - 6 ECTS mandatory course in Special needs education course in Teacher training
8. - 2 ECTS elective introductory course in bachelor programme
9. - 4 ECTS in short-term teacher training course

Dornod SEN counselling centre operating and providing advice and support

Khovd University

1. 2 ECTS elective modules in Bachelor Pedagogy –
2. 4 ECTS mandatory course in Master Pedagogy –
3. 2 ECTS mandatory short-term in-service teacher training course –
4. 2 ECTS elective short-term training for secondary school teachers in the region

Khovd SEN counselling centre operating and providing advice and support

Inclusive education teacher's training program

ТХБ-ын багшийн хөтөлбөр

- Course curriculum at MNUE Primary, Preschool, Education study program
- In service program at Save the children
- Тэгш хамруулах боловсролын хичээлийн хөтөлбөр (МУБИС-ийн Багшийн сургууль, СӨБ, БоСС)

Модуль 1. Бүх нийтийн ялгаварлан гадуурхалтаас ангид, тэгш эрхэд суурилсан, тэгш хамруулан сургах боловсролын сургууль

Модуль 2. Боловсролын тусгай хэрэгцээтэй суралцагчдын сурах тэгш эрхийг хангасан боловсролын үйлчилгээний талаар, олон улсын хуулийн хэрэгжилтийн жишээн дээр (суралцахуйн бэрхшээл , хөтөлбөрийн тохиргоо г.м.)

Модуль 3. ХБХЭТК 24-р зүйлийн тухай

Модуль 4. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийн тухайн конвенцийн тайлбар (Кэйс)

Модуль 5. Тэгш хамруулах боловсролын нөлөөллийн ажлууд

Модуль 6. Хүртээмжтэй, нийцэмжтэй байдлаар тохиргоо хийх

Модуль 7. Боловсролын тусгай хэрэгцээтэй суралцагчдын сурах тэгш эрхийг хангасан эрх зүйн орчны бүрдүүлэлт, стратеги төлөвлөлт

Модуль 8. Боловсролын тусгай хэрэгцээтэй суралцагчдын эрхийн талаарх бодлого, шийдвэр

Модуль 9. Тэгш хамруулах боловсролын талаарх Европын холбооны нийгмийн бодлогын шийдвэр

Модуль 10. Боловсролын хууль эрх зүйн шинэчлэл: тусгаарлалтаас тэгш хамруулах руу

Модуль 11.Тэгш хамруулах боловсролын Монгол дахь эрх зүйн орчин

Модуль 12. Европын Холбооны улс орнуудын хууль, бодлого, практик, тэгш хамруулах арга зүйн жишээ, СТЗ, кэйс судалгаа

Модуль 13. Модуль 14. Польш орны хууль, бодлого, практик, арга зүйн жишээ, кэйс судалгаа

Модуль 14. Орос орны боловсролын хууль, бодлого, практик, арга зүйн жишээ, кэйс судалгаа

Further work plans /Цаашид хийх ажил

- Program and course curriculum updates
 - Defining the conceptual framework
 - Developing the new contents for program and courses
 - Working out on textbooks
 - Distance learning video lesson design and video lessons
-
- Хөтөлбөрийн дүн шинжилгээ
 - Модуль хөтөлбөрийн үзэл баримтлалыг тодорхойлох
 - Модуль хөтөлбөрийн агуулга гаргах, орчуулах, боловсруулах, хэлэлцүүлэг хийх
 - Сурах бичгийн агуулга гаргах, орчуулах, хэлэлцүүлэг хийх боловсруулах
 - Зайны сургалтын видео хичээлийн дизайн, видео хичээл хийх